

JACQUES SONCK – Portraits 1977-2019 — 25th January - 31st March 2024 at Fondation A Stichting
'Oog voor het buitengewone' by Jean-Marc Bodson on February 2024 in Collect Magazine, p. 28-29.

Jacques Sonck

Oog voor het buitengewone

Jacques Sonck, *Untitled*, 1993. © de kunstenaar. Met toestemming van Gallery Fifty One.

'Een ode aan de diversiteit', zo noemt Jacques Sonck zijn 120 portretten die nu te zien zijn bij Fondation A. Dat klopt, maar het is méér dan dat. Je kunt het werk van deze Gentse fotograaf ook zien als een hommage aan het buitengewone of, zoals Astrid Ullens, de voorzitter van de stichting, dat noemt, 'een onmiskenbare blijk van belgitude'.

TEKST: JEAN-MARC BODSON

Alle foto's van Jacques Sonck (*1949) zijn analoge zwart-witportretten, daterend van de laatste vijf decennia, en van het formaat 24 x 36 en recentelijker 6 x 6. Niet zo verwonderlijk dus dat je bij de (zeldzame) tentoonstellingen van deze Gentse kunstenaar gelijkenissen ontwaart met het oeuvre van grote namen van de fotografie, zoals August Sander, Diane Arbus en Irving Penn, voor wie hij zijn bewondering trouwens niet onder stoelen of banken steekt. Zo'n 120 foto's zijn te bewonderen bij Fondation A in Brussel, op een tentoonstelling gecureerd door Roger Szmulewicz, de eigenaar van de Antwerpse galerie Fifty One. Ze laten zien dat Sonck zich als portretfotograaf dezelfde vragen stelt als zijn beroemde voorgangers, maar dat hij wel voor de dag komt met zeer persoonlijke en hoogst originele antwoorden. Sinds haar ontstaan is de portretfotografie altijd een zeer divers genre geweest. Elke fotograaf kon een heel eigen stijl ontwikkelen. In het midden van de 19e eeuw deden de fotostudio's gouden zaken door hun klanten op hun paasbest te portretteren,

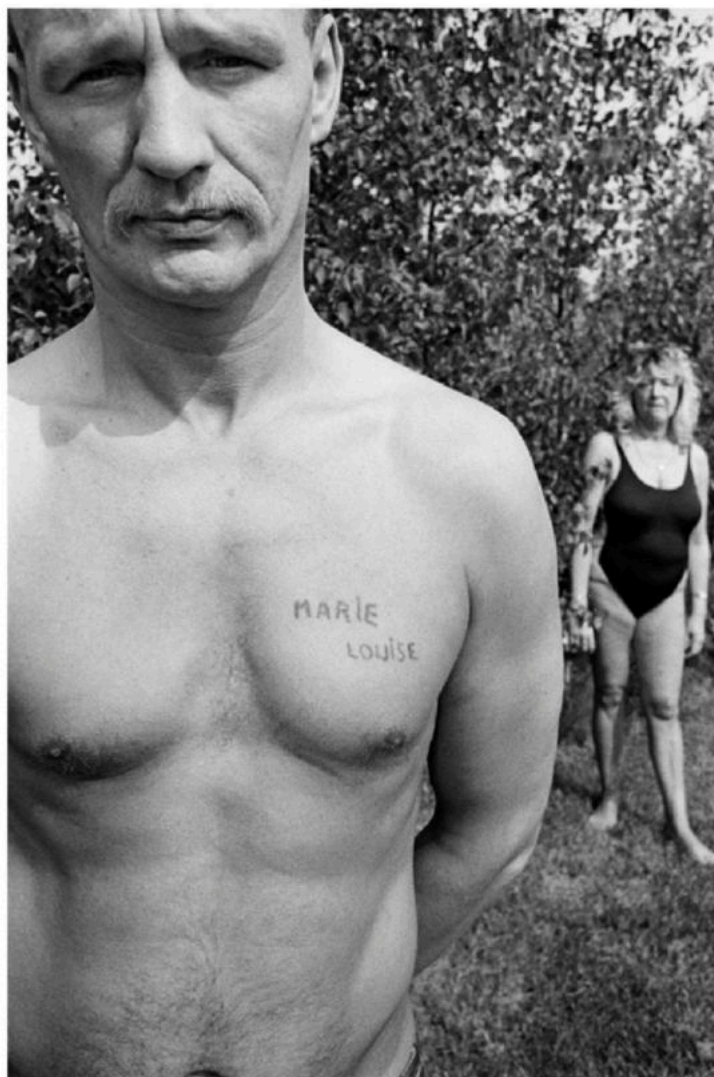
Soncks halve eeuw lange zoektocht naar antimodellen speelde zich tot nog toe hoofdzakelijk af in Gent, Antwerpen en Brussel.

in een decor, pose en kleding waaruit een typisch burgerlijke esthetiek naar voren kwam. De grote Nadar onderscheidde zich – vooral in de periode 1854-1860 – door uitgesproken sobere foto's, met speciale aandacht voor de gelaatsuitdrukking van de geportretteerde. Hij zocht naar de 'morele intelligentie' van die persoon, of ook, zoals hij schreef, de 'innerlijke gelijkenis'. Die soberheid was ook typerend voor de portretten die August Sander maakte van zijn tijdgenoten tijdens de Weimarrepubliek. Bij hem ging het er echter om een 'archetypisch panorama' van de mensen van de 20e eeuw te creëren. Hij streefde ernaar iedereen onder te brengen in een bepaalde categorie en het maatschappelijke normale af te beelden.

EXCENTRICITEIT

Niets van dat alles bij Diane Arbus, zoals we konden zien op de prachtige tentoonstelling die de Fondation Luma in Aarlen in de zomer van 2023 aan haar wijdde. De rode draad in haar oeuvre is het abnormale, soms zelfs het marginale. Wanneer ze toch eens haar lens richtte op een 'normaal' gezin, genietend van de zondagsrust in de eigen tuin, was dat eerder om het ziekelijke conformisme ervan in de kijker te stellen. Ook al fotografeert Jacques Sonck sinds de jaren 90 in zijn studio, zijn oeuvre heeft niets uit te staan met het verfijnde classicisme van de Amerikaanse fotograaf Irving Penn. Bij hem zie je eenzelfde eenvoud, je zou zelfs kunnen spreken van eenzelfde minimalisme, maar dat is louter om des te beter de aandacht te kunnen richten op de 'goede smaak', waarmee de *Vogue*-fotograaf in de jaren 50 en 60 geassocieerd werd. En dat kunnen we alleen maar toejuichen.

En wanneer zijn werk handelt over de maatschappelijke normen, zoals dat van

Jacques Sonck, *Untitled*, 1989. © de kunstenaar. Met toestemming van Gallery Fifty One.

Sander, dan is dat alleen bij wijze van antifrase. Lijken de personen die hij vereeuwigd zich te onderwerpen aan de geldende normen van de mode, dan is dat altijd op een wat overdreven manier, zodat het belachelijk gaat lijken. Dat excentrieke, dat een glimp van hun psyche laat zien, maakt er echter nog geen marginalen van, zoals de personages die Arbus fotografeerde voor *Nova*, *Esquire* en *The Sunday Times Magazine*.

Soncks halve eeuw lange zoektocht naar antimodellen speelde zich tot nog toe hoofdzakelijk af in Gent, Antwerpen en Brussel. Daarom hoeft het niet te verbazen dat

Astrid Ullens, voorzitter van Fondation A, in zijn oeuvre 'een onmiskenbare belgitude' herkent. Jacques Sonck: "Op de een of andere manier probeer ik mensen te documenteren die leven in deze tijd en in dit deel van de wereld waar ik me thuis voel."

BEZOEKEN

Jacques Sonck. *Portraits 1977-2019*
t/m 31-03
Fondation A
Brussel
www.fondationastichting.com